

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	คำถามของการวิจัย..... 6
	ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 7
	สมมติฐานของการวิจัย..... 7
	ความสำคัญของการวิจัย..... 8
	ขอบเขตของการวิจัย..... 9
	กรอบแนวคิดของการวิจัย..... 10
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 12
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 17
	รายละเอียดของรายวิชาจิตวิทยาสำหรับครูตามหลักของสูตร พุทธศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี) สาขาวิชาสังคมศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง 2556)..... 19
	จิตวิทยาสำหรับครู..... 26
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตวิทยาสำหรับครู..... 31
	ความเป็นมาของจิตวิทยา..... 31
	ความหมายของจิตวิทยาและลักษณะครูที่ดี..... 32
	ลักษณะครูที่ดี..... 33
	จิตวิทยาการศึกษาสำหรับการสอน..... 39
	จิตวิทยาการศึกษา..... 39
	การสอนที่มีคุณภาพ..... 43
	คู่มือประกอบการสอน..... 45
	ความหมายของคู่มือประกอบการสอน..... 45
	ประเภทของคู่มือประกอบการสอน..... 47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
องค์ประกอบของคู่มือประกอบการสอน.....	49
ลักษณะที่ดีของคู่มือประกอบการสอน.....	51
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา	
(Social Cognitive Learning Theory).....	53
ความคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา.....	53
ขั้นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบ.....	56
กระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต.....	57
กระบวนการความเอาใส่ใจ.....	58
กระบวนการจดจำ.....	58
กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ.....	58
กระบวนการจูงใจ.....	59
ปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต.....	60
ความสำคัญของแรงจูงใจของนักเรียนในการเรียนรู้	
โดยการสังเกต	60
การควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง การกำกับตนเอง.....	61
การนำทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา แบบ Bandura	
มาใช้ในการเรียนการสอน	67
หลักไตรสิกขา.....	68
ความหมายของไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา).....	68
การนำหลักไตรสิกขามาพัฒนาในการเรียนการสอน.....	72
คู่มือประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้	
ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาร่วมกับหลักไตรสิกขา.....	77
ความหมายของคู่มือ.....	77
องค์ประกอบของคู่มือ.....	78
ขั้นตอนการพัฒนาคู่มือประกอบการสอน.....	78
การหาคุณภาพของคู่มือประกอบการสอน.....	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การมีสติ.....	81
ความหมายของการมีสติ.....	81
ความสำคัญของการเจริญสติ.....	82
เครื่องมือวัดของการมีสติ.....	84
ความมีเหตุผล.....	86
ความหมายของความมีเหตุผล.....	86
ความสำคัญของความมีเหตุผล.....	87
เครื่องมือที่ใช้วัดความมีเหตุผล.....	89
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	91
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	91
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	92
เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	95
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	96
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	97
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	99
ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	99
ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง.....	100
บทบาทของครูในการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน.....	101
การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	102
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	103
งานวิจัยในประเทศ.....	103
งานวิจัยเกี่ยวข้องกับหลักไตรสิกขาและการมีสติ.....	103
งานวิจัยเกี่ยวข้องกับความมีเหตุผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน...	105
งานวิจัยต่างประเทศ.....	108
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการคิดอย่างมีเหตุผลในต่างประเทศ	108

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 111
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	111
แบบแผนของการวิจัย.....	112
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	112
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	113
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	113
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	121
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	126
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	126
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 133
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	133
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	134
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	135
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	135
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	135
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	142
5	สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ..... 143
สรุปผลการวิจัย.....	145
อภิปรายผล.....	145
ข้อเสนอแนะ.....	151

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	161
ภาคผนวก ก รายนามของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	163
ภาคผนวก ข คู่มือประกอบการสอนและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	171
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	221
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ.....	269
ภาคผนวก จ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	295
ภาคผนวก ฉ ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	311

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง.....	112
2	สาระสำคัญการเรียนรู้ การบูรณาการการเรียนรู้เวลาเรียน วิชาจิตวิทยาสำหรับครู.....	115
3	แสดงค่าประสิทธิผล (E.I.) ของคู่มือประกอบการสอน โดยใช้ทฤษฎีการ เรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาาร่วมกับหลักไตรสิกขา.....	135
4	เปรียบเทียบการมีสติ ของนิสิตที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยคู่มือประกอบ การสอนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู.....	136
5	เปรียบเทียบความมีเหตุผล ของนิสิตที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยคู่มือ ประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู.....	137
6	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตที่ได้รับการเรียนรู้ด้วย คู่มือประกอบการ สอนวิชาจิตวิทยา.....	138
7	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามที่จำแนกตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนิสิต.....	139
8	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย.....	140
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว.....	141
10	ผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการคู่มือประกอบการสอน.....	271
11	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวัดการมีสติ.....	274
12	ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดการมีสติ	277
13	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามวัดความมีเหตุผล	279
14	ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แบบสอบถามวัดความมีเหตุผล	282
15	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC)	284
16	ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r).....	287
17	ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC)	289
18	ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	292
19	ผลการเปรียบเทียบคะแนน.....	297

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	11
2 ปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม.....	53
3 ชั้นของการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ.....	56
4 ส่วนประกอบของการเรียนรู้ขึ้นกับการรับมาซึ่งการเรียนรู้.....	57
5 กระบวนการในการเรียนรู้โดยการสังเกต.....	57
6 ความแตกต่าง ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	64
7 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น.....	65

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี